
 United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization	 Old City of Dubrovnik inscribed on the World Heritage List in 1979	Svjetsko dobro STARI GRAD DUBROVNIK IZVRŠNI ODBOR
Dvanaesta sjednica održana 31.03.2025. u Zavodu za obnovu Dubrovnika		

ZAPISNIK

Prisutni članovi Izvršnog odbora:		
Mihaela Skurić ZOD, predsjednica	Bruno Diklić MKIM	Marina Oreb DNŽ
Anita Korda Grad Dubrovnik	Nebojša Stojčić UNIDU	Ozana Domijan JU Rezervat Lokrum
Đani Banovac GK Ploče – Iza Grada	Katarina Doršner GK Pile-Kono	Marijana Manenica GK kontaktna zona
Vedran Kosović UCD	Jelica Čučević, Privatni sektor	
Odsutni članovi:		
Antun Baće KOD	Ljubomir Nikolić, GK Grad	
Ostali prisutni:		
Iva Knego Šoletić ZZPUDNŽ	Nikolina Grgas Grad Dubrovnik UO za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša	
Jelena Lončarić Grad Dubrovnik UO za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša	Marina Lazarević DURA	
Amalija Pavlić ZOD		

Dnevni red
1. Verifikacija zapisnika 11. sjednice Izvršnog odbora
2. Financijski plan za 2025. - pregled
3. Presentacija aktivnosti izrade stručno analitičkih podloga za UPU Starog grada Dubrovnika – Marina Oreb i Iva Knego Šoletić
4. JU Rezervat Lokrum – Godišnji program zaštite, očuvanja, korištenja i promicanja Otoka Lokruma za 2025. godinu, Plan upravljanja otokom Lokrumom - Ozana Domijan
5. Konzervatorska podloga za povijesnu jezgru Dubrovnika – tijek i metodologija izrade – Bruno

Gđa. Skurić pozdravila je prisutne te objasnila je da se planiralo održati zajednički sastanak Upravnog i Izvršnog odbora, ali se nije uspjelo dionike uskladiti i terminski posložiti. Uz poziv za ovu sjednicu je priložen financijski plan koji je bio prijedlog za donošenje na sjednici sa Upravnim odborom.

Utvdila da sjednica ima potreban broj članova za održavanje.

Nakon toga jednoglasno je usvojen predloženi Dnevni red.

Ad. 1. Verifikacija zapisnika 11. sjednice Izvršnog odbora

Gđa Skurić je na glasanje stavila prijedlog zapisnika 11. sjednice održane 11.11.2024. Zapisnik je jednoglasno usvojen.

Ad. 2. Financijski plan za 2025.

Gđa. Skurić je prije svega obrazložila prethodnu raspravu o tome što sve treba biti prikazano u financijskom planu.

Prikazani su projekti koji se realiziraju u skladu sa predloženim akcijskom planom Plana upravljanja, prikazani su iznosi koji se nose u proračunima pojedinih dionika.

Većinom su to projekti Grada Dubrovnika, ali su unesene aktivnosti i drugih dionika.

Aktivnosti su usmjerene najviše na domene turizma, edukacije, kulturni programi, valorizacija okoliša i projekti integracije zelene infrastrukture.

Odrađena je strateška dokumentacija - katastar zelenila i te se aktivnosti nastavljaju u ovoj godini.

U aktivnost *Dubrovnik kao živi grad* se Zavod za obnovu uključuje sa Gradom Dubrovnikom u realizaciju obnove stanova u gradskom vlasništvu.

Uključeni su programi pomoći koji postoje već dugi niz godina i koji se nastavljaju.

Izveštaj dobiven od Čistoće pokazuje značajna ulaganja u infrastrukturu, opremanje vozila, aktivnosti vezane za upravljanje otpadom i smanjivanje stvaranja otpada, a sve kako bi se smanjio broj ulazaka u povijesnu jezgru.

U aktivnost *Provedba i praćenje aspekata zaštite okoliša*, osim redovitih aktivnosti predstavljeni su projekti Dure koji odgovaraju akcijskom planu. Za jednu od sljedećih sjednica Dura će pripremiti i pokazati koje su sve mogućnosti za sudjelovanje dionika u projektima na koje se DURA javlja (prekogranična suradnja ili interregovi i sl.).

Nedostaju aktivnosti koje se tiču prometa, ali će se na nekoj od sljedećih tematskih sjednica to detaljno elaborirati.

Plan upravljanja rizicima je skoro izrađen. Nakon duge izrade koja je uz sudionike bila dosta aktivna i odrađenog terenskog rada, plan se napravio. Ubrzo će ići na javno savjetovanje i na usvajanje pa će se krenuti s provedbom u kojoj će i dionici imati svoje aktivnosti koje će proizaći iz ovog plana.

Sumarno financijski plan iznosi 16.442.787,00 eura. Najviše se odnosi na aktivnosti *Očuvanje i održavanje svjetskog dobra, Očuvati javno dobro i zaštititi javni interes i javni prostor i Valorizacija i očuvanje okoliša.*

Gđa. Skurić predlaže da se o financijskom planu ne glasa, jer on proizlazi iz aktivnosti za koje su Upravni odjeli Grada Dubrovnika i ostali dionici već osigurali sredstva u proračunu, aktivnosti se već provode. U izvješću se mogu dodati aktivnosti koje će se dodatno dogoditi tijekom godine, pa će ono vjerojatno izgledati nešto drugačije.

Ad. 3. Presentacija aktivnosti izrade stručno analitičkih podloga za UPU Starog grada Dubrovnika

Predstavnice Zavoda za prostorno uređenje Dubrovačko-neretvanske županije, Marina Oreb i Iva Knego Šoletić održale su prezentaciju aktivnosti.

Marina Oreb:

Na poziv Ministarstva za prostorno uređenje, graditeljstvo i državnu imovinu, krajem 2023. godine kojim su svi Zavodi u RH pozvani predložiti izradu stručno-analitičkih poslova u sklopu provedbe Strategije prostornog razvoja RH, ZZPUDNŽ je predložio izradu Stručno – analitičke podloge u sklopu pripremnih radova za izradu UPU-a Povijesne cjeline grada Dubrovnika s otokom Lokrumom – znamenitosti svjetske baštine i za to dobio određena sredstva.

Planirano je stručno analitičke poslove izraditi na način da se kao polazište preuzme metodologija iz prakse izrade Državnih planova područja posebnih obilježja koje karakterizira temeljita analiza

postojećeg stanja prije donošenja Odluke o izradi Plana. S obzirom da Svjetska baština Grad Dubrovnik ima svoje specifičnosti, bilo je potrebno metodologiju predviđenu za zaštićena prirodna dobra nacionalnog značaja, razraditi i uskladiti sa suvremenim potrebama povijesnih cjelina i novim načinom zaštite kulturnih dobara.

U Zakonu o zaštiti prirode piše da je potrebno za park prirode i nacionalni park koji su u pravilu zaštićena prirodna dobra nacionalnog značaja, izraditi prostorni plan područja posebnih obilježja koji se u svemu prilagođava posebnostima područja za razliku od Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara u kojem nema ni riječi o potrebi izrade prostornih planova za povijesne cjeline kao što je Dubrovnik, koji je kulturna baština i nacionalnog i svjetskog značaja.

Svi prostorni planovi izrađuju se temeljem Zakona o prostornom uređenju, ali u slučaju kada se radi o kulturnim dobrima nacionalnog značaja Zakon se ne može pozvati na posebni zakon, tj. Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara pa povijesnu cjelinu tretira kao obično građevinsko područje i to kao izgrađeni dio građevinskog područja za koje nije obvezna izrada plana većeg mjerila. Povijesna cjelina Dubrovnika je promatrana u sklopu GUP-a koji u mjerilu 1:5000 planira cijeli grad kao kulturni centar i predstavlja ga kao visokokonsolidirano tkivo u kojem se nema što dodati ni oduzeti.

U GUP-u postoji „obveza“ donošenja Detaljnog plana uređenja za staru gradsku jezgru i Prostornog plana područja posebnih obilježja za Lokrum, ali u međuvremenu iz zakona je izbrisan Detaljni plan uređenja i u zakonu ne stoji neka posebna obveza izrade tih planova. Nema niti propisane metodologije za takve planove.

Urbanistički plan uređenja, koji je sukladan Zakonu o prostornom uređenju, substandardan je plan, koji propisuje samo potrebu utvrđivanja zona i pristupa tim zonama, te se rade isključivo za neizgrađene i neuređene dijelove građevinskih područja.

Iako Zakon ne propisuje potrebu izrade prostornog plana za kulturno povijesne cjeline, Zakon niti ne brani izradu takvih planova, ali znamo da je svaki prostorni plan opterećenje za lokalnu zajednicu i da se nitko neće bez stvarne potrebe upustiti u izradu takvog plana.

Ovdje država nije prepoznala važnost nacionalne zaštite kulturnih dobara tako da je propustila i mogućnost nadgledanja izrade takvih planova. Za područje prirodnih dobara MPGI je nositelj izrade takvih planova, a Hrvatski sabor ih donosi.

Dosta toga se pokrenulo te je Ministarstvo kulture i medija započelo izradu Konzervatorskih podloga nove generacije za 60 povijesnih cjelina u Hrvatskoj između kojih su i 4 povijesne cjeline u našoj županiji i to Cavtat, Korčula, Ston i Dubrovnik.

Također se smatralo da je Konzervatorska podloga jedina potrebna da bi se pristupilo izradi prostornog plana, međutim, iz iskustva ZZPUDNŽ stečenog izradom stručno analitičkih podloga za državne planove, ovakva urbanistička priprema za izradu prostornog plana je potrebna i skraćuje izradu prostornog plana kada se steknu uvjeti za to.

Istaknula je da je ZZPUDNŽ posvećen zaštiti krajolika u okviru prostorno-planske dokumentacije koja je nužna zbog velikog pritiska brojnih razvojnih projekata koji prijete degradaciji (i ne samo) dubrovačkog krajobraza.

Jedan od tih pritisaka početkom 2010-ih bio je planirani Sportsko-rekreacijski centar s golfskim igralištem na platou Srđa iznad UNESCO-m zaštićenog Starog grada Dubrovnika. S obzirom da prostor nije imao potrebnu zakonsku zaštitu, bilo je potrebno analizirati vrijednost lokaliteta i pribaviti argumente za prostorno-plansku zaštitu prostora.

Dubrovnik kao kulturna baština već je i tada bio istražen brojnim studijama, ali nije cjelovito sagledan unutar povijesnog urbanog krajolika pa to područje nije bilo definirano kao takvo u prostornim planovima. Ideja je bila cjelovito obraditi prostor settinga Dubrovnika suvremenim metodologijama, što je bilo moguće jedino kroz EU fondove uz primjenu Europske konvencije o krajobrazu i UNESCO-ovih operativnih smjernica za svjetsku baštinu.

U 2012. godini bio je otvoren poziv za EU projekt IPA prekogranične suradnje Hrvatska – Crna Gora na temu baštine i razvoja turizma, gdje je ZZPUDNŽ s partnerima iz Hrvatske i Crne Gore prijavio projekt pod nazivom Baština – pokretač razvoja.

Određeno je Pilot područje koje je obuhvaćalo područja šireg grada, stare gradske jezgre i kompletnog masiva Srđa iznad Dubrovnika. Namjera je bila izraditi metodologiju zaštite krajobraza urbaniziranog područja Grada Dubrovnika i primijeniti je na krajobrazu cijele Županije kako bi mjere i smjernice zaštite bile ugrađene u prostorne planove i postale obvezujuće.

Projekt je rezultirao sa šest studija od kojih je posljednja pod nazivom *Identifikacija i valorizacija prirodnih i kulturnih krajobraza pilot područja grada Dubrovnika* bila najvažnija. U njoj je razvijen okvir za procjenu utjecaja na kulturnu baštinu (HIA) za mjesta svjetske baštine, što je bio nov i koristan alat u konzervatorskoj struci. Projekt je trajao od 2013. – 2015. godine.

U nastavku rada u periodu 2015. – 2017. godine, ZZPUDNŽ je u suradnji s Ministarstvom prostornog uređenja izradio Stručno-analiitičke poslove kao pripremu za izradu Prostornog plana Nacionalnog parka Mljet i Parka prirode Lastovsko otočje.

Posao ZZPUDNŽ je bio analizirati zgrade i strukture na području Parka prirode Lastovsko otočje i Nacionalnog parka Mljet. Izrađene su analize i katalozi pojedinačnih struktura u obuhvatu (zgrade, prometnice, građevinska područja ali i polja, uvale..). Terenski rad sastojao se od prikupljanja podataka i fotografiranja pri čemu su korišteni GIS alati koji su omogućili brže i točnije prikupljanje podataka. Nakon terenskog rada uslijedio je njihov unos i sistematizacija u bazu podataka, što je rezultiralo kataloškim listovima za svaki analizirani element promatran na terenu.

U međuvremenu je sve to primijenjeno prilikom izrade sveobuhvatnih Izmjena i dopuna prostornog plana Županije, ali su izrađene i mnoge druge nedostajuće studije koje su sagledale prostor cijele županije.

Sve navedeno je ugrađeno u PPŽ kao preporuka i nije obvezno radi horizontalne neusklađenosti Zakona o prostornom uređenju i Zakona o očuvanju i zaštiti kulturnih dobara. U PPŽ tad je ucrtan setting tj. povijesni urbani krajolik Dubrovnika koji nije strogo administrativan već se proteže i dijelom u općini Župa dubrovačka, ucrtana je nova modificirana kontaktna zona koja je utvrđena 2018. godine te obuhvat nacionalne i svjetske zaštite područja Dubrovnika.

U međuvremenu je bila Misija UNESCO-a koja je izradila Izvješće kojim se naglasila potreba strože zaštite svjetskog dobra u kojoj su spominjane i navedene i izrađene studije u okviru našeg projekta te potreba proširenja kontaktne zone i potreba izrade Plana upravljanja svjetskim dobrom.

Nakon temeljite analize prostora Dubrovnika, kojom je utvrđena prevelika koncentracija turista, sagledani su i ostali prostori teritorija Županije i bivše Dubrovačke republike te potreba da se pokuša rasteretiti grad, da se analiziraju i prepoznaju vrijednosti ruralnog prostora. Tako je temeljem preporuka Županijskog prostornog plana, u suradnji s DUNEom započeo novi ciklus studija financiran kapitalizacijom EU projekata, CO-EVOLVE i WINTER MED. Kroz projekt CO EVOLVE moralo se zaštititi obalno područje Neretve, pa je došlo do ideje da se ništa ne planira na obalnom području, već da se prouči rubno zaobalno područje doline Neretve, gdje se nalazi veliki broj zapuštenih ruralnih naselja na kojim su planirana velika građevinska područja. Tijekom 2020. godine Smjernice iz Studije implementirane su u 6 planova prostornog uređenja koji su tada bili u izradi. Nisu obvezujući, ali je korak naprijed. Kroz projekt WINTER MED zadatak je bio produljenje turističke sezone na mediteranskim otocima. Otoci Korčula i Mljet odabrani su kao pilot područja. U sklopu ovih projekata krajnji rezultat su bili priručnici - brošure s uputama kako graditi na promatranim područjima i koje su najveće greške koje se događaju kada se gradi bez doticaja s tradicijom. Nastavak ovakvih analiza nam slijedi za područje poluotoka Pelješca, Dubrovačkog primorja, Župe i Konavala.

2018. godine je UNESCO proglasio manju izmjenu granica kontaktne zone, a 2020. je dovršena Konzervatorska podloga za kontaktnu zonu.

Nakon što je Ministarstvo kulture i medija izradilo Konzervatorsku podlogu za kontaktnu zonu, Grad Dubrovnik započeo je izradu sveobuhvatnih Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja i GUP-a Dubrovnika koji će podlogu integrirati u Plan. Podloga je izvrsna. Međutim, na svim kartama

vidljivo je da je svjetsko dobro samo naznačeno, jer je mjerilo GUP-a sitno da bi se napravila razrada za taj segment. Godine 2021. donesen je i Plan upravljanja u kojeg smo nastojali tijekom izrade ugraditi potrebu izrade Prostornog plana za integralno svjetsko dobro što je detaljno obrazloženo u poglavlju IV. Akcijski plan upravljanja u točki Zaštita, očuvanje i održavanje, cilju 3, Aktivnosti 2. Plan upravljanja je donesen u sinergiji Ministarstva, županije i grada Dubrovnika te civilnog društva.

Prostorni planovi su podzakonski akti i odredbe prostornog plana su obvezujuće, jer su donesene kroz zakonom propisanu proceduru.

Dubrovnik je imao provedbeni urbanistički plan stare generacije, koji je stavljen van snage. Sve aspekte uređenja povijesne jezgre preuzele su Odluke i pravilnici i u najvećoj mjeri konzervatorski odjel koji mora biti upitan za svaku i najmanju intervenciju u prostoru Grada.

Od 1986. do kraja 90ih postojao je Provedbeni urbanistički plan Stare gradske jezgre Dubrovnika, koji je s PUP-om Pile – Ploče - Sv. Jakov obuhvaćao dijelove svjetske baštine. PUP Lokruma bio je započet ali nikad nije bio dovršen.

PUPovi su kao osnovu za planiranje imali povijesno-urbanističko istraživanje. Iz prikaza grafičkih sadržaja je vidljiva razina detaljnosti i širina tematika kojom se sagledavao prostor povijesne jezgre. Uz konzervatorsku dokumentaciju koja je valorizirala objekte i spomenike, te sami urbani razvoj, PUPom su se analizirala vlasništva, javni sadržaji, namjena prizemlja, javni prostori, naročito stanje i opločenje te između ostalog i protok kroz ulice. Planom su se rješavale namjene, od namjene prizemlja do namjene katova, način korištenja otvorenih prostora, zaštita od elementarnih nepogoda te sustavi infrastrukture.

Kada usporedimo s današnjim prostornim planom na snazi, usporedbom GUPa i nekadašnjeg PUPa, jasno je vidljiva razlika dviju razina planova.

PUP-om su bili riješeni i komunalni problemi, reklame i sve što se danas nizom pravilnika i uredbi grada Dubrovnika rješava pojedinačno.

Iva Knego Šoletić:

Objasnila je Stručno analitičku podlogu: stručno analitički poslovi zamišljeni su na način da se kao polazište preuzme metodologija iz prakse izrade Državnih planova područja posebnih obilježja koje karakterizira temeljita analiza stanja prije donošenja Odluke o izradi Plana.

Taj prostor će se promatrati kroz niz *analiza*:

- analizu i valorizaciju prostorno planske dokumentacije,
- analizu provedbe plana koja uključuje prikaz ishođenih akata prostornog uređenja poput dozvola, legalizacija i sl.,
- analizu zonacije i namjene površina te prostornih kapaciteta.

Istaknut će se Mjere zaštite kulturnih dobara iz važećih prostornih planova te će se sagledati i valorizirati izrađene studije za područje obuhvata te zaprimljeni prijedlozi.

Posebice će se analizirati postojeće stanje građevinskih struktura i infrastrukture u formi kataloga.

Katalog građevinskih struktura čini evidenciju i valorizaciju postojećeg stanja u prostoru. On obuhvaća katalog zgrada, otvorenih prostora, urbane opreme, infrastrukture i sl.

Stručno-analitički poslovi također će definirati ciljeve i prioritete, sadržaj i mjerila kartografskih prikaza, program te prijedlog Odluke o izradi nadolazećeg Urbanističkog plana uređenja.

Za ovakve poslove potrebna je dokumentacija od grada i gradskih ustanova stoga je ZZPUDNŽ s Gradom i Zavodom za obnovu potpisao sporazum o međusobnoj suradnji.

Povijesna cjelina grada Dubrovnika s Lokrumom uređuje se Generalnim urbanističkim planom kojim nije detaljnije analiziran niti obrađen prostor povijesne cjeline. Povijesna jezgra je u GUP-u označena samo jednom namjenom. To se posebice vidi kroz kartografske prikaze postojećeg i planiranog stanja infrastrukture. GUPom su prikazani glavni infrastrukturni vodovi, ali kad se sve to preklopi u jednom planu u malom mjerilu vidi se manjkavost tih prikaza za takvu gustoću izgrađenosti i tako kompleksne sustave na razini ulice. Za svaki od tih infrastrukturnih sustava

zadužena je zasebna tvrtka ili ustanova koja skrbi za njih. Svaka od tih institucija ima svoje podatke, strategije i planove rada dok ne postoji jedno mjesto tj. plan koji bi sve to sagledao, prikazao, te ustanovio načine polaganja instalacija na način da se međusobno usklade radovi te izbjegne nered u prostoru i neadekvatna rješenja.

GUP-om koji je dijelom i strateški prostorni plan nije moguće riješiti sva pitanja planiranja prostora.

Stručno-analitički poslovi trebaju evidentirati probleme, sagledati izrađene stručne i znanstvene studije te ih preispitati i eventualno pripremiti za ugradnju u nadolazeći prostorni plan.

Kada se nadovežemo na problematiku klima jedinica, Zavod za obnovu Dubrovnika je sukladno Izvješću Misije UNESCO-a i ICOMOS-a iz 2015., kao i smjernicama Ministarstva kulture uvrstio u svoj Program izradu Stručne podloge kojom bi se odredile mogućnosti alternativnih sustava grijanja i hlađenja. U skladu s time 2018. Izrađena je Studija optimalnog rješenja sustava grijanja i hlađenja u povijesnoj jezgri Dubrovnika i elaborat Moguće dispozicije agregata i infrastrukture razvoda medija. Ova studija daje izgledno rješenje za problem klima jedinica u povijesnoj jezgri za koje bi se ugradnjom u prostorni plan stvorili uvjeti za provedbu. Pri analizi bloka, sagledavaju se namjene svih etaža bloka te sva pročelja s posebnom pozornosti na elemente pročelja koji nisu dio građevinske strukture, pri tom se misli na vanjske klima jedinice, rasklopne kutije, rasvjetna tijela (javna i privatna), komercijalnu signalizaciju, reklame, elektrokomunikacijske uređaje, razvod kabela mreže itd. Rad je na terenu na način da se na postojeće arhitektonske snimke nadocrtavaju nedostajući elementi, blok se fotodokumentira te se radom u uredu ti podaci digitaliziraju.

Kataloški list za blok je organiziran na način da se na karti povijesne jezgre prikaže pozicija bloka, zatim su prikazane sve fasade s nadocrtanim elementima i popratnom fotodokumentacijom, koji uključuje četiri pročelja te tlocrt krova, zatim nacrt prizemlja s unesenim namjenama. Kataloški list još sadrži i legendu te tablični prikaz unutar kojeg su unesene kvantitativne vrijednosti analiziranog bloka. Kataloški list područja prati i ukupni tabelarni prikaz kvantitativnih podataka o postojećim elementima na ulicama i blokovima.

Pri analizi javnog prostora (ulica, trg) sagledavaju se namjene blokova koji ga omeđuju, te se ucrtavaju svi elementi koji se nalaze na javnom prostoru koji se odnose uglavnom na mobiljar ugostiteljskih objekata poput stolova i stolica, klupa, žardinjera, stalaka za jelovnike i reklama i slično. Ujedno se prikazuju i ugostiteljske površine pod koncesijom.

Kataloški list za ulicu je organiziran na način da se prvotno na karti povijesne jezgre prikaže pozicija ulice o kojoj se radi. Zatim je prikazan nacrt ulice s prevaljenim pročeljima blokova koji je omeđuju, uz to je prikazan i tlocrt prizemlja s namjenama. Sve je popraćeno fotodokumentacijom, tumačem i tabličnim prikazom kvantitativnih vrijednosti analizirane ulice.

Katalog obuhvata

čini jedan list analize s osnovnim podacima, na kojem je utvrđena podjela na karakteristična područja kao što su Grad, Lazareti, Pile, Lokrum i akvatorij te se definiraju područja zajedničkih obilježja. Važno je istaknuti da su područja i podjele usklađene sa dokumentacijom Zavoda za obnovu te Konzervatorskom podlogom.

Katalog područja

Obrađuje pet listova karakterističnih dijelova unutar obuhvata svjetske baštine te se daju sumirani podaci analizirane namjene, te opis geneze, položaja, stanovništva, oblikovanja, infrastrukture te statistički podaci Državnog zavoda za statistiku itd.

Katalog struktura

Obrađuje zgrade, vrtove, dvorišta, javne prostore tj. ulice, trgove, obale, parkove, parkirališta ili javnu plastiku tj. kipove, stupove, fontane...

Kao i postojeću infrastrukturu (vodoopskrba, odvodnja, elektroopskrba, telekomunikacijska mreža, urbana oprema i slično).

To će biti osobna iskaznica svakog elementa grada, ali vezana na dokumentaciju Zavoda za obnovu.

U sklopu izrade SAP-a izrađen je i zadatak za nabavu za izradu topografsko-katastarske podloge za potrebe Prostornog plana i ZZPUDNŽ ga namjerava poslati Gradu Dubrovniku koji bi je trebao naručiti. Topografsko – katastarske podloge u analognom obliku u mjerilu 1:1000 izrađene su sredinom osamdesetih godina prošlog stoljeća kao podloge za izradu PUP-ova stavljenih izvan snage. Te podloge treba digitalizirati odnosno napraviti nove novim tehnologijama za obuhvat svjetskog dobra. Naveli smo već postojeće obrađene dijelove za koje postoje i digitalne podloge, sve to treba uklopiti i povezati.

Planirano je provesti i participaciju, za koju potrebu će se angažirati stručnjaci, ali i u dogovoru s gradom i gradskim ustanovama održavati povremeno konferencije, izložbe, tribine, prezentacije i okrugli stolovi. Program će biti osnova za Odluku o izradi koju treba donijeti Gradsko vijeće.

Do sada je ZZPUDNŽ organizirao konferenciju o prostornom planiranju i upravljanju područjem svjetske baštine, a uz pomoć Društva prijatelja dubrovačke starine te potporu Grada, Županije kao i ministarstva kulture i medija te prostornog uređenja. Niz stručnjaka govorilo je na temu kulturne baštine i potrebe izrade adekvatnih planova te percepciji kulturne baštine u Europi. Održane su i dvije radionice o konzervatorskim podlogama kao i izradi HIA-e, jer se grad štiti u kontekstu povijesnog urbanog krajolika, settinga i kontaktne zone što se treba stalno naglašavati, a stručnjake i građane informirati i educirati.

Na inicijativu voditelja radionice Michaela Kloosa ZZPUDNŽ je pozvan da bude partner za Projektu ERASMUS + nazvanom HULinks. Radi se o Operacionalizaciji povijesnog urbanog krajolika kroz povezivanje visokog obrazovanja i prakse. Tako se ZZPUDNŽ našao u društvu Sveučilišta primijenjenih znanosti RheinMain iz Njemačke, Sveučilišta u Antwerpenu iz Nizozemske, Sveučilišta u Gothenburgu iz Švedske te ICCROM-a.

Krajnji cilj projekta je ustanoviti on line kurs za edukaciju za izradu HIA-e te uspostava osnove za kurikulum za magisterij u oblasti procjene utjecaja na kulturnu baštinu na sveučilištima.

Stoga, ukoliko ZZPUDNŽ uspije u svemu ovome, izradit će se Prijedlog Odluke o izradi Plana za Gradsko vijeće čime prostorno planiranje tek počinje.

Gđa. Skurić zahvaljuje na prezentiranome i na činjenici da je ZZPUDNŽ samoinicijativno pokrenuo ove aktivnosti. Zanima je tko će izrađivati Program koji će usvajati Gradsko vijeće.

Gđa Oreb odgovara da će ga izrađivati ZZPUDNŽ. Naglašava da je rješavanje problema infrastrukture najvažnije. Također je jako važno senzibilizirati javnost, stalno ponavljati i objašnjavati pravila.

Gđa. Skurić naglašava da je teško prilikom izvođenja radova obnove objediniti ih s radovima na infrastrukturi tih objekata. Smatra da ovakva baza podataka može puno pomoći u planiranju. Povala se rasprava o rješavanju grijanja i hlađenja čitavog grada na morsku vodu. Prijedlog da Izvršni odbor predloži Ministarstvima jaču zaštitu sela koja imaju kulturno-ambijentalnu vrijednost, ali nisu zaštićena nego na razini preporuke.

Ad. 4. JU Rezervat Lokrum – Godišnji program zaštite, očuvanja, korištenja i promicanja Otoka Lokruma za 2025. godinu, Plan upravljanja otokom Lokrumom

Stručna voditeljica Ozana Domijan prezentirala je Godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja posebnog rezervata šumske vegetacije 'Otok Lokrum' za 2025. godinu.

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode, Javna ustanova Rezervat Lokrum upravlja zaštićenim dijelom prirode - posebnim rezervatom šumske vegetacije „Otok Lokrum“ i područjem ekološke mreže „Lokrum“ sa ukupno osam stanišnih tipova.

Sukladno istom Zakonu, djelatnost ove javne ustanove je zaštita, održavanje i promicanje i korištenje zaštićenog područja u cilju zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara, te nadzor nad provođenjem uvjeta i mjera zaštite prirode na području kojim upravlja i sudjeluje u prikupljanju podataka u svrhu praćenja stanja očuvanosti prirode (monitoring). Javna ustanova obavlja i druge djelatnosti utvrđene aktima ustanove.

Otok Lokrum zaštićen je kao posebni rezervat šumske vegetacije sukladno Zakonu o zaštiti prirode te je i područje ekološke mreže za ukupno osam stanišnih tipova sukladno Uredbi o ekološkoj mreži. Također je kao sastavni dio Povijesne jezgre Grada Dubrovnika s gradskim zidinama i utverdama te gradskim jarkom uvršten u UNESCO-ov registar Svjetske kulturne baštine.

Godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja posebnog rezervata šumske vegetacije „Lokrum“ je planski dokument u kojem se na godišnjoj razini planiraju aktivnosti zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenog područja i/ili područja ekološke mreže koje doprinose postizanju ciljeva upravljanja. Javna ustanova Rezervat Lokrum ga izrađuje svake godine. Za 2025. izrađen je sukladno Smjernicama za izradu Godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, te je pozitivno ocijenjen od strane istog Ministarstva.

Izrada Godišnjeg programa temelji se na jasno definiranim ciljevima, mjerama i aktivnostima iz dugoročnog strateškog dokumenta – Plana upravljanja. Pritom se aktivnosti moraju prilagoditi godišnjoj razini planiranja.

Godišnjim programom definiraju se aktivnosti koje će se provoditi tijekom jedne godine, uključujući: zaštitu i očuvanje biološke raznolikosti, šumskih zajednica i drugih prirodnih vrijednosti, aktivnosti održavanja postojeće infrastrukture (staza, vrtova, objekata itd.), aktivnosti promicanja zaštićenog područja, edukacije i podizanja svijesti javnosti te aktivnosti razvoja kapaciteta JU.

Godišnji program donosi Upravno vijeće uz suglasnost izvršnog tijela jedinice lokalne po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva sukladno Zakonu o zaštiti prirode.

Ključne aktivnosti godišnjeg programa (teme) su: očuvanje prirodnih vrijednosti; zaštita i očuvanje kulturne baštine i tradicijskih vrijednosti; upravljanje posjećivanjem, interpretacija i edukacija te razvoj kapaciteta javne ustanove.

- U sklopu očuvanja prirodnih vrijednosti provodit će se kontinuirana integrirana zaštita bilja te aktivnosti praćenja i istraživanja stanja stanišnih tipova i vrsta. Poseban naglasak stavlja se na mjere očuvanja šuma od štetnika, provedbu Programa za šume - Program gospodarenja gospodarskom jedinicom s planom upravljanja područjem ekološke mreže za GJ „LOKRUM“ i Program zaštite, njege i obnove šuma za posebni rezervat šumske vegetacije „OTOK LOKRUM“ i na inventarizaciju i monitoring faune šišmiša te praćenje pojave invazivnih vrsta.
- Zbog izloženosti otoka Lokruma morskim strujama koje donose otpad, JU kontinuirano provodi aktivnosti uklanjanja i praćenja morskog otpada na obali i u podmorju. Osim redovnog uklanjanja otpada kroz aktivnosti Službe tehnike i održavanja, planiraju se i dvije ekološke akcije čišćenja u suradnji s Gradom Dubrovnikom. JU će organizirati zajedničku kampanju čišćenja obalnog pojasa, a prema potrebi i podmorja, u suradnji s ostalim ustanovama Hrvatske mreže morskih zaštićenih područja (HRMZP). Pokrenut će i detaljnija istraživanja morskih staništa i vrsta, uključujući bentoske makrobekralježnjake i koralinske alge.

Posebno je važna suradnja javnih ustanova na projektu očuvanja plemenite periske (*Pinna nobilis*), kroz aktivnosti pokrenute još 2020. godine, koje se nastavljaju i ove godine.

- Prevencija požara je jedan od prioriteta JU Rezervat Lokrum, s obzirom na to da je temeljni fenomen zaštite upravo šumska vegetacija. Redovito provode aktivnosti sukladno Planu zaštite od požara i Procjeni ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije. To uključuje održavanje

protupožarnih puteva, redovitu košnju i uklanjanje viška vegetacije, kao i sanaciju stabala oštećenih vjetrolomima.

Kontinuirano održavaju hidrantsku mrežu, vodospreme, hidrante i ventile, kao i vatrogasnu opremu i vozila. Provode se redovite vježbe evakuacije, a sustav videonadzora i vatrodjave redovito se testira i unaprjeđuje. Planiraju sanaciju Velike vodospreme kako bi dodatno unaprijedili sustav zaštite od požara na otoku.

- Zaštita kulturne baštine jedna je od temeljnih aktivnosti JU Rezervat Lokrum. Završena je izrada projektne dokumentacije za cjelovitu obnovu Benediktinskog samostana i Maksimilijanovog ljetnikovca, te je predan zahtjev za građevinsku dozvolu.

Redovito se provode mjere hortikulturnog održavanja Maksimilijanovih vrtova te svih parkovnih površina, uključujući i integriranu zaštitu bilja od štetnika poput šimširovog moljca i palmine pipe. Provodi se kontinuirano održavanje pješačkih staza i posjetiteljske infrastrukture.

Jedan od važnih aktualnih projekata je obnova Mlinice, koja će biti završena uskoro, a planira se obnova i drugih objekata poput Čirove kućice, rive u Boćini te dvije drvene kuće.

Sve ove aktivnosti provode se u skladu s konzervatorskim smjernicama te propisanim mjerama zaštite kulturne baštine.

- Aktivnosti upravljanja posjećivanjem fokusirane su na kontinuiranu edukaciju, informiranje i podizanje svijesti posjetitelja o važnosti očuvanja prirodnih i kulturnih vrijednosti otoka Lokruma. Unaprijediti će se komunikacija s posjetiteljima kroz novu web stranicu te prisutnost na društvenim mrežama (Instagram).

Redovito se osmišljavaju i izrađuju edukativni materijali, publikacije i promotivni sadržaji koji ističu vrijednosti i posebnosti Lokruma.

JU surađuje s obrazovnim institucijama i organizira edukativne programe i radionice, a obilježava i važne datume u zaštiti prirode.

Cilj je postići ravnotežu između posjećivanja otoka i zaštite njegovih jedinstvenih vrijednosti.

- Za učinkovito upravljanje zaštićenim područjem nužno je kontinuirano ulagati u razvoj kapaciteta Javne ustanove. Redovito se održavaju i unaprjeđuju plovila, vozni park te tehnička oprema ustanove kako bi se osigurali optimalni uvjeti rada. Djelatnici Javne ustanove sudjeluju u stručnim edukacijama i usavršavanjima, čime se osigurava kontinuirano stjecanje novih znanja i vještina te specifičnih aktivnosti zaštite prirode i kulturne baštine. JU kontinuirano donosi, ažurira i prilagođava interne akte ustanove,

Nacrt Plana upravljanja za razdoblje od 2025. do 2034. godine je završen, prošao je fazu konzultacija s dionicima i poslan nadležnom Ministarstvu na preliminarno mišljenje, što je prvi korak u proceduri usvajanja. Sljedeći koraci su integriranje komentara Ministarstva ukoliko će ih biti, Javni uvid i usvajanje od strane UV.

- Financijska procjena za aktivnosti planirane kroz GP za 2025. godinu predviđa ukupna sredstva u iznosu od oko 2,2 milijuna eura. U financiranju aktivnosti sudjeluje Javna ustanova kroz vlastite prihode te se koriste dostupna sredstva iz europskih projekata.

Gosp Banovac ističe da je obnova samostana jedno od najvažnijih pitanja koje se treba prezentirati javnosti.

Gđa. Skurić pita što je taj projekt obuhvatio, što je tamo zamišljeno u budućoj namjeni.

Gđa. Domijan odgovara da su obuhvatom uključena oba samostanska krila i Maksimilijanova rezidencija, parkovni dio unutar klaustara i dio oko samostana. Namjena je kulturna, ishođeno je pozitivno mišljenje Grada Dubrovnika. Planiran je edukacijsko interpretacijski centar koji će predstavljati vrijednosti cijelog otoka Lokruma, uključujući kulturno-povijesnu i prirodnu baštinu. Uključivat će i prostore za održavanje javnih događanja, radionica. Sljedeći korak nakon ishođenja građevinske dozvole je javna nabava, pa realizacija. Zbog ograničenja (sezonskog i dnevnog) u izvođenju radova očekuju se visoki troškovi izvođenja.

Gđa Čučević ističe da se u sklopu edukacije turističkih vodiča pri Sveučilištu posvećuje pažnja o edukaciji o Lokrumu, međutim sve je veći broj vodiča koji vode samo Game of thrones, pa ih ne interesira drugo. Hvali izložbu o šišmišima i postav muzeja, ali smatra da ima prostora za napredak.

Gđa. Domijan ističe da se stalno nadopunja biljni materijal u botaničkom vrtu, u planu je obnova staklenika u suradnji sa Sveučilištem u Dubrovniku.

Gosp Stojčić ističe da su jako pozitivne recenzije posjetitelja. Za njihov broj je brod prirodni filter, jer s ovim kapacitetom broda ne može se doći iznad granice vršnog broja posjetitelja.

Gđa. Skurić pita o vježbama evakuacije, kada se provode. Gđa. Domijan odgovara da se provode minimalno jednom mjesečno, ali ne sa posjetiteljima, nego stručnim službama. Postoji i evakuacijski plan za posjetitelje. Zasad nedostaje prostora za stručne službe na samom otoku. Kada se obnovi samostan bit će predviđeno dovoljno prostora.

Gđa. Skurić zahvaljuje na prezentaciji. Ističe potrebu suradnje JU Rezervat Lokrum sa ZZPUDNŽ, jer je Lokrum dio obuhvata za stručno analitičke podloge koje izrađuje ZZPUDNŽ.

Ad. 5. Konzervatorska podloga za povijesnu jezgru Dubrovnika – tijek i metodologija izrade

Bruno Diklić, pročelnik Konzervatorskog odjela u Dubrovniku predstavio je tijek i metodologiju izrade nove generacije Konzervatorske podloga za povijesnu jezgru Dubrovnika. Izrada je još daleko od kraja. Izrađuje se u sklopu Nacionalnog programa oporavka i otpornosti. Istovremeno se rade podloge za 60 gradova. U Dubrovačko neretvanskoj županiji izrađuju se za četiri grada: Dubrovnik, Ston, Korčulu i Cavtat. Gradovi su podijeljeni u tri razine kompleksnosti, Ston i Cavtat su u prvoj razini, to su cjeline za koje se očekuje izrada u roku od godinu dana. Te podloge su izrađene, ali još nisu usvojene.

Sljedeća razina je Korčula, a Dubrovnik kao najsloženija cjelina će biti dovršen sredinom 2026. Ona je tek prošla prvu razinu određivanja granica, vrednovanja područja.

Sve cjeline će dobiti nove karte, jer se metodologija zaštite odnosno uvrštenja u registar mijenja.

Zone koje smo dosad poznavali kao A, B i C se mijenja u zaštićenu zonu, što je UNESCOva zaštita.

Sva ta područja će biti preuzeta i u prostorno-planskim dokumentima. Izvan zaštićenih cjelina, u kontaktnim zonama konzervatorski odjel neće biti nadležan, već će pratiti provedbu putem prostornih planova.

Za Dubrovnik je već izrađena konzervatorska podloga za kontaktnu zonu. Sadašnji proces izrade se koncentrira na sam Grad i Lokrum koji nisu obrađivani od 1980ih. Početne faze su napravljene i sada su na pregledu, reviziji. U sljedećoj fazi se obrađuje kuća po kuća i za svaku se izdaju mjere. Specifičnost podloga je da će služiti i kao konzervatorsko-lokacijska informacija. Mjere i podaci će biti dostupni online vlasnicima, investitorima, projektantima, lokalnoj upravi itd. Moći će se dohvatiti putem e-građana i na geoportalu Ministarstva kulture.

Čitava procedura izrade je započela prije dvije godine, a prethodila joj je priprema. Usvajanje je na razini Ministarstva, odnosno Hrvatskog vijeća za kulturna dobra, budući da se radi o usko specijaliziranom dokumentu. Članovi Hrvatskog vijeća za kulturna dobra su predstavnici institucija (arhivi, HRZ, biblioteke, itd.). Temeljem tih podloga se trebaju revidirati svi prostorno-planski dokumenti, jer sama konzervatorska podloga nije izvršni dokument, nego je preporuka, nije obavezujuća. U dijalogu između ministarstava potrebno je napraviti da postanu obavezujuće.

Gđa Skurić zahvalila je na informativnim i poučnim izlaganjima. ispričava se ponovno zbog izostanka održavanja sjednica i naglašava da će se ubuduće sjednice redovitije održavati. Potiče Sveučilište i Društvo prijatelja dubrovačke starine, kao i druge dionike na izlaganje aktivnosti na sljedećim sjednicama.

Trajanje sjednice	14:00 – 15:30
-------------------	---------------

Predsjednica Izvršnog odbora
Mihaela Skurić